

کمک نظامی آمریکا به آذربایجان؛ نفوذ به «خزر» با حربه «زر و نور»

کمک های قابل توجه نظامی آمریکا به جمهوری آذربایجان با هدف نفوذ در حوزه خزر و دیگر کشورهای منطقه انجام می شود.

به گزارش آران نیوز به نقل از فارس؛ «جاشوا کوچرا» تحلیلگر آمریکایی در مقاله اخیر خود به آخرین وضعیت دریای خزر و تلاش کشورهای فرامنطقه ای از جمله آمریکا برای نفوذ در این منطقه اشاره کرده است.

در این مطلب آمده است: همزمان با افزایش فشارهای دیپلماتیک و اقتصادی آمریکا علیه، واشنگتن بدون تبلیغات و سر و صدا بیش از 100 میلیون دلار کمک نظامی به آذربایجان، همسایه ایران اختصاص دادند.

این کمک ها به طور خاص برای مقابله با تهدیدات «تهران» اختصاص داده شده است.

بر طبق گزارش پنتاگون برای کنگره؛ وزارت دفاع آمریکا مبلغ 58.6 میلیون دلار را اختصاص داده است و قرار بود در سال مالی 2018 مبلغ 42.9 میلیون دلار به سرویسهای مرزبانی و گمرک آذربایجان اختصاص داده شود این گزارش توسط مرکز سیاست بین الملل در واشنگتن در چارچوب مانیتور کمکهای سری (امنیتی) منتشر شده است. (SAM).

برنامه های کمکهای مالی آمریکا به آذربایجان، نسبت به سالهای گذشته افزایش قابل توجهی پیدا کرده است و حتی بیشتر از کمک به دیگر کشورهای منطقه بوده است. در طی این دو سال کمک های نظامی به جمهوری آذربایجان بیشتر از کمک آمریکا به گرجستان بوده که وفادارترین و برجسته ترین شریک این کشور در منطقه بوده است.

نویسنده به نقل از منبع (SAM) می نویسد کمکهای نظامی آمریکا به جمهوری آذربایجان از سال 2000 آغاز شده است.

«کریستینا آروایا» رئیس مانیتورینگ کمکهای سری (SAM) در ادامه عنوان کرد: به هر حال، پنتاگون تمام اطلاعات بودجه ای مربوط به برنامه سال 2019 را منتشر نکرده و این بدان معنا است که، ممکن است مبلغ واقعی کمک اختصاص داده شده به جمهوری آذربایجان فراتر از 42.9 میلیون دلار باشد.

این پول از صندوق آموزش و تجهیزات پنتاگون واریز می شود، که کنترل ضعیفی روی آن انجام می شود زیرا برنامه های بزرگ کمک های نظامی که توسط وزارت امور خارجه اجرا می شود تحت کنترل شدید انجام می شود.

در طول دو سال گذشته، آذربایجان سومین دریافت کننده کمک در این برنامه بوده است، قبل از این کشور، لبنان و اردن هستند که کمک نظامی دریافت می کنند.

هنوز مشخص نیست که آیا واقعا کمک ارائه شده است یا خیر. اما حتی اگر کمکی هم ارائه نشده باشد، «حداقل این واقعیت هست که وزارت دفاع به کنگره اطلاع می دهد» که این برنامه دارای از اهمیت بالایی برخوردار است که در ردیف سومین کشور دریافت کننده کمک در سال 2019 قرار گرفته است.

با این حال، هر دو طرف جزئیات همکاری را فاش نمی کنند. در اظهارات رسمی سیاسی اخیر ارتش آمریکا در مورد برنامه ارتش در منطقه، هیچ اشاره ای به جمهوری آذربایجان یا دریای خزر نشده بود. وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان نیز به درخواست آنها پاسخی نداده بود.

در پاسخ به سؤالات مکتوب برنامه های ارتش از طرف اوراسیانت، سفارت آمریکا در باکو اظهارات کوتاهی را بیان کرد و اظهار داشت: «ایالات متحده در برنامه های تقویت ثبات و امنیت شرکت می کند که از جمله آن می توان از تامین امنیت مرزها و جلوگیری از گسترش مرزها یاد کرد و آن هم با درخواست و تقاضای کشور شریک انجام می شود.

با گذشت سالها، جمهوری آذربایجان برای گسترش و ساخت نیروی دریایی و ساحلی خود در دریای خزر که سرشار از نفت و گاز است، کمک های مختلفی از ایالات متحده دریافت کرده است.

برنامه گارد خزر در سالهای اولیه «جنگ با تروریسم» به آماده سازی نیروهای ویژه دریایی آذربایجان کمک کرد. آمریکا همچنین قایق های گشتی را به آذربایجان و همچنین قزاقستان و ترکمنستان انتقال داد. اما بودجه برنامه جدید به مراتب بیشتر از آنچه که ایالات متحده قبل از آن هزینه کرده است، می باشد.

از دیدگاه آمریکایی ها، دریای خزر از اهمیت ویژه استراتژیک برخوردار است، زیرا ایران در سواحل آن واقع شده است و ایالات متحده برای مدت طولانی و به طور مستمر کار کرده است تا آذربایجان را در جایگاه برتر نظامی با ایران در این منطقه قرار دهد.

در این راستا اخباری از ارتباطات دیپلماتیک جذابی از طرف آمریکا (ویکی لیکد) منتشر شده بود که تقابل پرتنش بین دادگاه های ایران و آذربایجان در سال 2009 را توصیف می کرد و نشان می داد که آمریکا چه حضور عمیق و زنده ای در مشاوره با باکو دارد.

اگرچه در مدارک موجود در رابطه با کمک های جدید، صریحا به ایران اشاره نشده اما عناصر متعددی وجود دارد که تأکید بر این تهدید دارد.

این واقعیت است که دریای خزر دریایی بسته است بدین معنا که تهدیدات بالقوه محدود می باشند.

این بودجه به عنوان بخشی از برنامه امنیتی برای مرزهای جنوبی است که شامل ایران و دیگر همسایگان آذربایجان می شود.

دریافت کنندگان این کمک ها در نقاط مرزی و گمرکی شهر «آستارا» در ساحل دریای خزر در آذربایجان مشخص شدند.

انتخاب بسته کمک های جدید آمریکا از این جهت قابل توجه است که اگرچه تنش های بین ایران و آمریکا از زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ در سال 2017 افزایش یافته اما روابط آذربایجان و ایران دوره ای از آرامش نسبی را تجربه می کند.

امضای توافقنامه تعیین مرزهای حقوقی دریای خزر در سال گذشته عوامل تحریک کننده را از بین برد.

در این رابطه همچنین «آزاد غریب اف» تحلیلگر آذربایجانی، در شماره اخیر «اوراسیا دیلی مانیتور» آورده است: عمده ترین مشکلاتی که عامل سوء ظن متقابل در روابط دو جانبه بود و در بیشتر تاریخ آذربایجان جاری بود، پس از استقلال برطرف شده است.

ذوب شدن یخ سوء ظن در روابط متقابل بین 2 کشور، در روابط نظامی دو جانبه نیز منعکس شده است.

2 سال پیش، کشتی های جنگی ایران و آذربایجان برای اولین بار شروع به تمرین های دوستانه در بنادر یکدیگر کردند.

این تمرین تا تابستان امسال ادامه یافت و در تاریخ 28 جولای سال جاری 2 کشتی جنگی کوچک ایرانی به منظور حضور در رقابت بین المللی دریایی دوستانه، به باکو رفتند.

«دیوید تراختنبرگ» معاون وزیر دفاع آمریکا در امور سیاسی، در گزارشی به کمیته امور خارجه کنگره آمریکا، آورده است: بسته جدید تأمین مالی با هدف مقابله با تهدیدات فراملی و کمک به ثبات آذربایجان با کمک نیروهای امنیتی این کشور در جهت توسعه توانایی های کشور برای ثبات امنیت مرزها، شناسایی و جلوگیری از عملیات تروریستی، مقابله با گسترش سلاح های کشتار جمعی و پاسخگویی به بحران ها می باشد.

موضوعات کلیدی گزارش توسط مانیتور کمک های سری (امنیتی) به اوراسیانت ارسال شده است.

این پول برای وسایل نقلیه در نظر گرفته شده 15 قایق پرسرعت، 14 سیستم هدف یابی در زیر آب، 25 خودرو جنگی و 34 وسیله نقلیه زمینی از آن جمله می باشند.

بسته کمک مالی برای آذربایجان هم چنین شامل تجهیزات ارتباطی از جمله رادیو، رادارهای دریایی و فرستنده سیستم شناسایی خودکار (سیستم ردیابی برای کشتیهای بزرگ) می باشد. این بودجه همچنین برای آموزش افراد جهت کاوش در زیر آب نیز در نظر گرفته شده و به طور کلی به عنوان یک سلاح کشنده طبقه بندی نمی شود. قرار است آمریکا تجهیزات را برای 2 سال بهره برداری کند و پس از آن جمهوری آذربایجان مسئولیت کلی را بر عهده می گیرد. کمک های نظامی آمریکا به جمهوری آذربایجان از نظر اسمی محدود به قانون 907 است، اما از سال 2001 این محدودیت به طور مرتب برداشته شده است. تازه ترین قانون در ماه آوریل امضا شد و اجازه می دهد که این کمک ها تا زمانی که آذربایجان از تلاش های آمریکا برای مبارزه با تروریسم و تثبیت امنیت مرزهای جمهوری آذربایجان حمایت می کند، ادامه یابد ولی نمی تواند از آن برای حمله به ارمنستان استفاده کند. با این حال، «امیل صنمیان» تحلیلگر ارمنستانی در وبلاگ خود خاطرنشان کرد که برخی از مرزبانان درگیر با ارمنستان بودند. صنمیان اولین کسی بود که بودجه آذربایجان را به صورت علنی منتشر کرد و خاطرنشان کرد: از آن زمان که این کشور برای توسعه نظامی خود بودجه دریافت کرد، ایالات متحده کمک های نظامی خود را به ارمنستان کاهش داد. صحبت های صنمیان باعث ایجاد بحث و گفت و گو در مطبوعات ارمنستان و آذربایجان شد. «راسیم موسابیکوف» نماینده مجلس جمهوری آذربایجان، معتقد است: تقویت و کنترل مرزهای زمینی، دریایی و هوایی، منافع استراتژیک آمریکا را تامین می کند و شرکت های این کشور میلیاردها دلار در پروژه های نفت و گاز در دریای خزر سرمایه گذاری کردند و ارتش آمریکا از طریق آذربایجان محموله های خود را به افغانستان انتقال می دهد. موسابیکوف با بیان اینکه نکته مهم علاقه استراتژیک واشنگتن به جمهوری آذربایجان است، تصریح کرد: برای آذربایجان آنچه مهم است کمک و منبع کمک و نه حجم و میزان آن مورد توجه است. موسابیکوف همچنین گفت: نقض آتش بس بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان که اخیرا اتفاق افتاد، مربوط به این برنامه آمریکا است. وی گفت: من معتقدم که برای لابی های ارمنستان در کنگره آمریکا کمک این کشور به ساختارهای مرزی آذربایجان، دلیلی برای لغو پروژه های 100 میلیونی واشنگتن است. «پاول فلگنهور» کارشناس نظامی روسیه در این باره گفت: کمک آمریکا به آذربایجان بیشتر در سازمان های اجرای قانون متمرکز است و لزوماً با هدف درگیری نظامی با ایران نیست. وی افزود: جمهوری آذربایجان از توجه روزافزون ایالات متحده به ایران سود می برد. فلگنهور ادامه داد: روابط ایالات متحده و ایران رو به وخامت نهاده بنابراین جمهوری آذربایجان در مرکز توجه واشنگتن قرار گرفته و ارمنستان این توجه را از دست داد پس بعید است که «ایروان» به عنوان متحد تهران شناخته شود.